REDACŢIUNEA,
Administraţiunea şi Tipografia
Braşov, piaţa mare nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se retrimit.

Inserate
se primesc la Administraţiune în Braşov şi la următoarele
BIROURI de ANUNŢURI:
In Viena la M. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner, Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf., Anton Oppelik. In Budapesta la A. V. Golberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).

Preţul inserţiunilor: o serie garmond pe o coloană 10 bani pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă şi învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXX.

„GAZETA“ iese în fiecare zi

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe şase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 4 cor. pe an.

Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 franci, pe şase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
Se prenumeră la toate oficiile poştale din întru şi din afară şi la d-nii colectori.

Abonamentul pentru Braşov;
Administraţiunea, Piaţa mare târgul Inului Nr. 30. etagiu I. Pe un an 20 cor., pe şase luni 10 cor., pe trei luni 5 cor. Cu dusul acasă: Pe un an 24 cor., pe şase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor. — Un esemplar 10 bani. — Atât abonamentele, cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 39. Braşov, Luni-Marţi 20 Februarie (5 Martie). 1907.

Memento dela Caransebeş.

Vreţi să ştiţi care este nota caracteristică a situaţiunei în care se află aḑi poporul nostru? N'aveţi decât să conzultaţi cazul dela Caransebeş.

Grăniţerii lui Doda au încetat deodată să se inspire de ideile naţionale, ce au însufleţit pe înaintaşii lor, şi-au pierdut cumpăna sufletului şi au votat în mai multe comune ale lor, au votat în representanţa comunităţii de avere grăniţăreşti, în contra dorinţelor şi aspiraţiunilor ce au isvorît şi isvoresc din aceste sfinte ideale, hotărând să contribue cu sume anumite destul de mari pentru înfiinţarea unui gimnaziu unguresc în Caransebeş.

Grăniţerii lui Doda cei mândrii şi neînfricaţi de odinioară, vin deodată să dea de minciună trecutul lor şi să lovească în faţă nizuinţele şi aspiraţiunile sfinte seculare ale poporului românesc. Se poate aşa ceva? Cum de au ajuns lucrurile în fosta graniţă bănăţană aşa de departe?

Cu apariţiunea aceasta dureroasă s'au ocupat toate foile noastre româneşti şi au făcut constatări foarte grave cu privire la cauzele, cari i-au dat naştere. S'a cercetat de unde vine schimbarea de front a grăniţerilor şi prin ce influenţe ascunse şi făţişe au ajuns ei în halul acesta; s'a vorbit de anumite persoane, cari au devenit uneltele adversarilor limbei şi ai culturei noastre româneşti şi cari fatalmente au reuşit a încurca şi a seduce pe bieţii grăniţeri; s'au cumpănit momentele cari în împrejurările actuale au putut să contribue a da nutremânt unei porniri nefaste ca aceasta.

Toate au fost cumpănite, numai un moment, cel mai capital, nu a fost accentuat. Răul, ce s'a manifestat în chestiunea înfiinţării unui gimnaziu în Caransebeş nu e numai un rău local, nu-şi are rădăcina numai în stările locale, ci în stările generale ale vieţei noastre naţionale interioare. Simptomele acestui rău sunt a-se căuta în decăderea disciplinei morale naţionale, de care am făcut amintire în numărul penultim al foaiei noastre, în legătură c'un caz, care serveşte ca dovadă vină, că boala de care sufere azi organismul nostru naţional nu este numai parţială ori locală.

Când în faţa mişcărei, ce s'a fost pornit anii trecuţi pentru schimbarea tacticei politice de către partidul nostru naţional, îngrijat fiind ca nu cumva cu tactica să se schimbe şi direcţiunea politică, organul nostru a stăruit cu toată puterea convingerii sale pentru ca să se păstreze intact principiile depuse în programul nostru naţional şi să nu se facă nici cea mai mică concesiune ce ar putea slăbi disciplina impusă de aceste principii de luptă naţională. Pornirile, cărora le-a dat naştere aşa disul „curent nou“, n'au ţinut însă samă de această exigenţă capitală şi neapărată, ci din puncte de vedere oportuniste s'au abătut dela stricta observare a programului nostru naţional şi a principiilor depuse în el, sub cuvânt că atunci, când împrejurările se vor schimba, se va putea reveni earăşi la stricta observanţă a lor.

Acuma se vede ce mare greşală s'a făcut prin laxitatea ce s'a introdus în ceea-ce privea disciplina impusă de programul nostru naţional. Pe câtă vreme bărbaţii noştri conducători erau pătrunşi de convingerea, că este absolut neadmisibil de a se face şi cea mai mică abatere dela linia de conduită trasă de programul nostru politic, care nu iartă nici o concesiune, nici un compromis în defavorul nizuinţelor şi a postulatelor naţionale, nu am avut de înregistrat cazuri dureroase de nedisciplină şi de debandadă în ce priveşte atitudinea generală naţională, ca acela despre care vorbim. Bărbaţi, ca fericitul general Doda, prin purtarea lor corectă şi leală românească ştiau să susţină moralul naţional în popor şi lor se datoreşte că ḑeci de ani, cu toate netrebniciile unor slabi de ânger, n'a fost cu putinţă ca adversarii dela putere să-şi creeze în sînul poporului nostru un curent favorabil politicei lor de maghiarizare.

Aceasta apariţie de necreḑut a fost rezervată timpului de aḑi, când raporturile noastre faţă cu cei dela putere sunt mai încordate ca vreodată, timpului de aḑi al guvernărei coaliţiei maghiare, când ne mângâiăm că avem cincisprezece deputaţi naţionalişti români în dietă. A fost cu putinţă în ḑiua de aḑi ca un Burdia, care de altădată ar fi întrat în pământ şi n'ar fi cutezat a ḑice nici cârc în faţa tăriei morale a conducerei naţionale, purtată de încrederea poporului, să reuşască a încurca minţile foştilor grăniţeri şi a-i seduce să creadă, că săvârşesc o faptă folositoare dacă vor pune umărul pentru ca să se înfiinţeze în Caransebeş fie şi numai un gimnaziu cu limba de predare maghiară.

S'au ventilat şi diferitele împrejurări, ce au putut să contribue ca între grăniţeri să se lăţească părerea oportunistă, că le-ar fi de folos şi un gimnaziu unguresc, neavând în tot ţinutul acela o şcoală medie, care se pregătească tinerimea pentru studii mai înalte, şi s'a ajuns la rezultatul, pe care vorbitorii români din congregaţia comitatului Caraş-Severin l'au sublimiat atât de bine şi convingător, că un gimnaziu de stat cu limba de predare maghiară în Caransebeş este o curată absurditate, fiindcă nici chiar din punctul de vedere oportunist şi antinaţional reprezentat de Burdia şi tovarăşi, un astfel de gimnaziu nu ar avea de unde să-şi recruteze elevii săi, deoarece şcoalele comunale grăniţereşti nu sunt în stare a da şcolarilor lor pregătirea de lipsă, pentru ca ei să-şi poată continua studiile într'un gimnaziu cu limba de predare maghiară.

Toate consideraţiunile aşa ḑise de oportunitate şi toate uneltirile acelora, cari au umblat şi umblă să falzifice glasul poporului şi al apărătorilor drepturilor lui, nici n'ar fi cutezat să iasă la iveală dacă disciplina morală naţională ar fi fost susţinută cu aceeaşi vigoare şi energie ca pe vremile generalului Doda.

Este foarte trist că un om ca Burdia, care s'a îndepărtat din ce în ce tot mai mult de cărările drepte naţionale pe cari au umblat marele lui antecesor, în funcţiunea de prezident al comunităţii de avere a fostului regiment de graniţă romano-banatic, a fost tolerat în activitatea sa de unealtă slugarnică a celor dela putere, până ce i-a succes, ceea ce s'ar fi părut cu neputinţă, a duce în rătăcire o mare parte a poporului român grăniţer.

Aceasta ar fi fost cu neputinţă dacă curentele nepriincioase ale anilor din urmă nu ar fi slăbit aşa de mult autoritatea conducerei noastre naţionale şi dacă am fi fost feriţi de jocul primejdios cu interpretarea după plac a programului nostru naţional şi a principiilor de luptă, ce se cuprind în el.

De aceea cazul dela Caransebeş este un memento serios pentru toţi cari îşi dau samă de ceea ce va să ḑică disciplina morală naţională.

Conzistoriul metropolitan gr. or. a ţinut şedinţă şi Sâmbătă. S'a discutat asupra proiectul lui Apponyi relativ la regularea salariilor învăţătoreşti. Şi după aceea s'a luat hotărârea ca *episcopatul rom. gr. or.* să prezenteze *guvernului şi dietei un memorand* în care să se remonstreze contra dispoziţiilor proiectului de lege amintit, prin cari să vatămă autonomia şcoalelor noastre. S'a enunţat ca episcopii înşişi să ducă acest memorand la Budapesta. In ce priveşte convocarea congresului naţional-bisericesc estraordinar »pusă în vedere de unii«, consistoriul a decis să nu se convoace.

Deputaţii naţionalişti din dieta ungară au avut, cum ştim, Vineri o conzultare asupra atitudinei, ce vor avea să-o observe faţă cu proiectele de reformă şcolară ale lui Apponyi. Rezultatul consfătuirei a fost, că s'a accentuat necesitatea unei cât mai energice combateri a amintitelor proiecte şi s'a decis ca Marţi să se ţină în localităţile clubului o conferenţă a deputaţilor naţionalişti, la care să se prezenteze cu toţii, şi în care se va lua apoi o hotărîre definitivă.

Memorand asupra pactului. »Magyarország« află din Viena că guvernul ungar va folosi pauza de zece zile ce a întrat în negocierile pentru pact, spre a compune un memorand în scris, care ar fi menit să joace un rol mare în decursul negocierilor, căci se va estinde asupra tuturor chestiunilor mai însemnate. In total se poate afirma că contrastele nu mai sunt tocmai aşa de marcate, dar nu se poate constata până acum nici un rezultat.

Unul din politicianii de frunte independişti a zis către corespondentul unei foi vieneze: »Suntem convinşi cu toţii, că este imposibil de-a scoate dela parlamentul actual ungar un pact pe durată mai lungă. Asemenea nu va succede de a dobândi o urcare a quotei în Ungaria, în ori-ce formă s'ar pretinde aceasta.

Incetarea grevei universitare. Vineri seara s'au întrunit la universitatea din Bucureşti după convocarea specială a rectorului — d-l C. C. Dimitrescu, toţi profesorii greviştí. A luat cel dintâi cuvântul însuşi d-l Dimitrescu, care a constatat succesul agitaţiei începute. D-sa a mulţumit senatului universitar şi delegaţilor, graţie cărora s'a obţinut retragerea legei. D. Dimitrescu a propus apoi ca profesorii greviştí să-şi reia cursurile ne mai existând nici un motiv ca ele să fie suspendate. D-l Titu Maiorescu a constatat succesul mişcărei, aducând în special mulţumiri delegaţilor profesorilor greviştí, graţie cărora proiectul de lege al guvernului a fost retras. Au mai luat cuvântul şi alţii. Intrunirea s'a terminat la ora 10 jum. noaptea, hotărându-se ca Luni profesorii greviştí să reînceapă cursurile suspendate. De asemenea a fost contramandată şi întrunirea care fusese covocată pentru Duminecă 18 Februarie, în sala Dacia.

In aceeaşi zi au ţinut şi *studenţii universitari* o întrunire în culoarele universităţii şi au decis să facă o manifestaţie de simpatie rectorului, mulţumindu-i pentru »victoria academică« ce a reportat'o.

După întrunire, studenţii au pornit pe din dosul statuei lui Mihai Viteazul la locuinţa d-lui Dimitrescu, rectorul universităţii. Aici studentul Panaitescu a ţinut un mic discurs, la care a răspuns rectorul care a apărut în uşe. Mulţumind studenţilor de sprijinul ce a dat acestei cauze drepte, i-a îndemnat să fie şi de acum înainte tot demni. In strigăte de »ura!« studenţii s'au reîntors la universitate, de unde s'au risipit în linişte.

Inmormântarea
generalului Iacob Lahovari.

Corpul mult regretatului general *Iacob Lahovari*, care a fost adus de la Paris într'un cosciug de stejar închis hermetic, a fost condus de la gară la biserica albă, unde a fost aşezat pe un catafalc înălţat în mijlocul bisericei, cernită toată de sus până jos. Biserica era plină de coroane trimise drept semn de iubire din partea familiei, amicilor şi a aderenţilor răposatului. M. S. Regina a trimis o prea frumoasă jerbă de liliac cu garoafe şi trandafiri, care a fost depusă pe cosciug, iar regele i-a trimis o splendidă coroană de trandafiri şi garoafe cu inscripţia: »Carol I. rege şi domnitor viteazului soldat şi credinciosului sfetnic«.

Inmormântarea s'a făcut Sâmbătă la oara 1 p. m. Cortegiul s'a format în modul următor, începând din piaţa palatului: Un pluton de jendarmi călări deschideau cortegiul. Urmau cinci care încărcate cu coroane, apoi un număr mare de coroane puse pe şevalete. In urmă veniau societăţile cu steaguri. Apoi veniau trăsurile preoţilor şi în fine carul funebru, pe care cosciugul dispărea sub gerbe de flori şi coroane.

In faţa bisericei, pe primele trepte se afla d-l Ioan Lahovari, ministru de domenii, care aştepta acolo venirea tuturor membrilor familiei Lahovari. Prinţul Ferdinand soseşte însoţit de un aghiotant, se coboară din trăsură, strânge mâna d-lui Lahovari, apoi intră repede în biserică. Puţin în urmă începe slujba divină, oficiată de către archiereul Nifon Ploeşteanul, ajutat de preoţi acelei biserici şi de cor.

După serviciul divin cel dintâiu a vorbit ministrul-preşedinte *Cantacuzino*, ca şef al partidului conservator în numele întregului partid dând espresiune durerei pentru pierderea iubitului bărbat.

Discursul ministrului de răsboiu general G. Manu.

După primul ministru a vorbit ministrul de răsboiu general *G. Manu*. Aminteşte de boala şi de operaţiunea ce a cauzat moartea gener. Lahovari, apoi de ultima lui voinţă, ca să nu i-se facă nici un fel de ceremonie la înmormântare.

Scumpă — zise — ne este dorinţa lui. Să putea să nu o îndeplinim? I-am îndeplinit'o. Dar cum am fi putut noi, reprezentanţi ai oştirei, noi partizani politici ai lui, noi pretinii lui să nu venim cu toţii să însoţim corpul său, să nu rostim prin

cuvinte pioase, ce a fost generalul Lahovari, ce am pierdut cu moartea lui şi ce amintire îi vom păstra. Apoi centinuă aşa:

»Această datorie mi-o voiu îndeplini-o eu ca ministru de răsboiu, în numele oştirei.

Iacob Lahovari, născut la 16 Ianuarie 1846, având cultul carierei militare, încă de la o vârstă tânără a întrat în şcoala noastră militară.

Eşit din această şcoală al doilea la clasificaţie, cu gradul de sublocotent în artilerie, el merse în Franţa, unde până la 1869 îşi complectă studiile militare în şcoala politechnică şi în şcoala de stat major.

Dobândind licenţa în matematică de la facultatea din Paris, universitatea din Bucureşti se grăbi în urma unui concurs, la care s'a distins a'l primi printre profesorii ei şi numeroşi sunt elevii formaţi de profesorul Lahovari, care poseda pe lângă ştiinţă şi arta grea de a şti să o infiltreze elevilor lui, la catedra de calcul infinitesimal.

Pe de altă parte absolvent al şcoalei de stat-major francez, oştirea reclama serviciile sale în această importantă ramură a ştiinţei militare, şi astfel mai toată cariera lui şi-o făcu în statul major. Aci îl aflăm la 1876, maior, destinat deja de către şefii lui a se pregăti pentru funcţia de şef al operaţiuniior din războiul de la 1877.

Purtarea exemplară a generalului Lahovary în timpul acestei campanii şi mai îndeosebi în luptele de la Griviţa fu răsplătită de către Majestatea Sa la Septemvrie cu »Virtutea militară« şi la 1 Decemvrie 1877 cu gradul de locotenent-colonel, în urma unui raport al ministrului de răsboiu de atunci Ioan Brătianu, care menţiona, că înaintarea i-se da pentru servicii esceptionale în campanie.

Generalul Lahovari avu apoi ocaziune să se distingă şi în luptele de împresurare a Vidinului în urma cărora M. S. Regele îl distinse cu »Steaua României«.

Noi, camarazii lui, cari am luat parte în campania de la 1877 alături cu dânsul, putem mărturisi că generalul Lahovari era un ofiţer care-şi făcea datoria de brav ostaş, nu din ostentaţiune, ci însufleţit de un sentiment de patriot şi de demnitate militară, de aceea a şi putut servi de pildă camarazilor lui şi de aceea istoria noastră militară îl va înscrie printre cei mai valoroşi ofiţeri ai oştirei române.

După terminarea răsboiului energia şi activitatea generalului Lahovari se îndreaptă spre alte interese ale oştirei. De la 1878 şi până la trecerea sa în disponibilitate el avu ocaziune să aducă marelui stat major nepreţuite servicii şi să devină un organizător al oştirei şi un administrator de frunte ca ministru de răsboiu.

Lui se datoreşte întocmirea legei asupra serviciului de stat major; lui primul regulament asupra mobilizărei armatei, el conduse primele manevre de corp de armată contra corp de armată, el directă manevrele din jurul capitalei, la cari au luat parte cinci diviziuni.

Ocupând în două rânduri funcţia de ministru de răsboiu şi în timp de aproape şase ani, el ne dovedi talentul său de organizator în ale armatei.

O simplă enumerare a principalelor sale acte va fi de ajuns pentru a fixa persoana generalului Lahovari printre organizatorii puterei armate a României.

El elaboră regulamentul serviciului interior al ministerului de răsboiu.

El a contopit armata noastră permanentă cu cea teritorială, spre a putea mări oştirea la mobilizare şi a o putea utiliza prin o instrucţiune pe cât de uniformă.

El organiză cavaleria dând un număr mai mare de escadroane la 4 regimente de călăraşi.

El spori numărul regimentelor de artilerie şi înfiinţă bateriile de obuziere.

El se ocupă în deosebi cu cazarmarea trupelor noastre, cu îmbunătăţirea rasei cailor şi cu legea casei de credit şi economii.

In fine lui se datoroşte legea reangajărilor gradelor inferioare şi legea serviciului sanitar.

Nici unul din colaboratorii lui la toată această activitate nu va uita puterea sa de muncă şi râvna ce punea ca să se îndeplinească tot lucrul bun.

Apoi ne vom aminti cu toţii afabilitatea, cu care rezolva chestiunile personale şi plăcerea ce avea pentru cele ostăşeşti.

Armata a pierdut printr'ânsul o podoabă a ei, un conducător de elită, o pildă vie a adevăratului soldat!

In numele ei zic: s'a răpit dintre noi generalul Lahovary; dar memoria să ne rămână vecinică!

*

Au mai vorbit în biserică vicepreşedintele Senatului Nicu *Economu*, Gr. *Triandafil*, în numele universităţilor Dr. *Istrati*, apoi Dr. *Leonte*, arătând cât a lucrat gener. Lahovari, în cestiunea macedoneană şi în fine a rostit un discurs mişcător ministrul *Take Ionescu*, vorbind de Iacob Lahovari ca om, ca prietin şi ca militar.

Cortegiul a luat'o apoi pe calea Victoriei spre cimiteriul Bellu. La cimitir coştigul a fost ridicat pe umeri de un număr de ofiţeri şi dus la cavoul familiei. Aci a rostit un discurs, d-l Luţescu, preşedintele societăţei veteranilor „Coroana de Oţel" a gradelor inferioare d-l D. Luţescu a spus că veteranii îl plâng pe acela care a luptat alături de dânşii în războiul independenţei.

Cronica din afară.

Despre noua Dumă. Ziarul »Tovaritsch« află din izvor sigur că noua Dumă nu va fi deschisă printr'un mesagiu al tronului, ci printr'un discurs rostit de preşedintele consiliului de stat. După cum se asigură, acest discurs va fi foarte împăciuitor pentru actuala Dumă, şi va face critică primei Dume din punctul de vedere că ea n'a fost la înălţimea misiunei sale.

Primul ministru Stolypin a declarat într'o consfătuire intimă că toate zvonurile de amânarea convocărei Dumei, sunt cu totul neexacte. Ea va fi convocată la 20 Februarie şi i-se va lăsa toată libertatea de acţiune. Cabinetul va supune 32 de proiecte de legi, în discuţia Dumei. El a stabilit şi amănunţit toate concesiunile ce va face cu ocazia acestor legi şi numai în cazul când acest maxim de concesiuni va fi depăşit, se va pune în discuţiune disolvarea Dumei.

Conferinţa dela Haga. »Vossische Zeitung«, află din cercurile politice, cumcă guvernele europene au căzut de acord ca, la conferinţa dela Haga, să se discute chestia dezărmărei universale. Ştirea aceasta interesează lumea politică, deoarece acum nu de mult, presa oficioasă berlineză a anunţat cumcă această chestie nu se va discuta la Haga.

O convorbire cu Raisuli. Redactorul ziarului »Times« care se afla la Tanger a izbutit să aibă o convorbire cu Raisuli, cel mult urmărit de către trupele sultanului din Maroc. Raisuli a declarat numitului ziarist că locuinţa lui care a fost distrusă de soldaţi, în urma ordinului sultanului va fi din nou ridicată. Declaraţia aceasta poate fi socotită ca o ameninţare. Faimosul răsvrătit se află în vecinătatea Tangerului, iar autorităţile sunt foarte îndatoritoare faţă de dânsul. De un singur lucru are teamă Raisuli: nu ştie ce să facă cu banii ce se află la dânsul — fapt care poate contribui la arestarea şi uciderea lui. Raisuli a mai declarat că nu-i pasă, că nu se îngrozeşte de trupele sultanului. De multă vreme soldaţii n'au fost retribuiţi şi de aceea dezertează unul câte unul. Despre sultanul Marocului a povestit lucruri cu totul mârşave, cari nu se pot tipări.

Chestia religioasă în Franţa. Ziarul »L'Eclair« spune că aproape toţi cei 5500 de preoţi şi seminarişti, chemaţi în Ianuarie trecut spre a-şi face serviciul militar, în urma conflictului dintre Vatican şi guvern, vor adresa o plângere consiliului de stat. D. Rodez, paroch de Tournemine, refuzând să remită cheile presbiteriului, poliţia şi jandarmii veniţi să execute legea, au trebuit să asedieze presbiteriul, de unde manifestanţii asvârliau cu pietre, murdării, pucioasă, ş. a. Poarta a fost spartă, 4 preoţi, primul ajutor de primar şi 10 femei au fost găsite în etajul întâiu. Ei au fost expulsaţi. S'a deschis o anchetă.

ŞTIRILE ZILEI.

— 19 Februarie v.

Oficerii institutului geografic pentru gen. Lahovari. In semn de recunoştinţă către generalul Lahovari, ofiţerii institutului geografic ai armatei au făcut să se toarne o frumoasă coroană în fontă ciselată, spre a fi depusă azi pe sicriul defunctului. Inaltă de 1 m. 30 şi de o lăţime de 90 cm. coroana e alcătuită din o ramură de stejar şi una de laur; între ramurile coroanei este nu cartuş (scut), care are în partea superioară un raportor, un compas şi un echer: iar dedesubt inscripţia:

»Generalului Iacob Lahovari, întemeietorul institutului geografic al armatei, recunoştinţă şi regrete eterne, din partea ofiţerilor şi artiştilor serviciului. XMDCCC VII«

Pe capetele nodului de panglică este data morţii generalului: 7 Februarie 1907. Deasupra scutului se află un motiv heraldic compus dintr'o cască de cavaler aşezată pe două spade încrucişate.

Duel în Orăştie. Redactorul foaiei »Szászváros«, cu numele Iosif Malasz, a fost zilele trecute provocat la duel de către doi studenţi români din cauza unui articol ofensător, ce l'a scris în contra Românilor. Malasz a declarat că nu dă satisfacţie naţiunei ofensate, pentru că nu recunoaşte o naţiune română în Ungaria, dar stă la dispoziţia studenţilor în calitate de oameni privaţi. Duelul era să se ţină în cancelaria oficiului ve erinar, dar a fost împiedecat de către poliţia din Orăştie, care a aflat despre el. Cu toate astea duelul a avut loc în altă zi şi la un loc unde n'a putut pătrunde poliţia. Rezultatul duelului, pentru care a fost aleasă ca armă sabia, a fost că unul dintre studenţii roromâni, juristul Coriolan Pop a fost sgâriat uşor la cap, celălalt, Liviu Kis la piept. Redactorul ungur Malasz a primit o mică rană la braţ.

In memoria lui Carducci. Societatea pentru răspândirea limbei şi culturei italiene »Dante Alighieri«, voind să comemoreze solemn pe marele poet al Italiei şi al lumei latine Giosué Carducci, a întrunit reprezentanţa coloniei italiene din Bucureşti, sub preşedinţa d-lui ministru al Italiei, marchizul Beccaria Incisa, şi a hotărît să aducă prinosul său de admiraţie cântăreţului renaşterei Italiei. O şedinţă solemnă se va ţine Dumінecă, 25 Febr. v. cur., la oara 3 d. a., la Ateneul român, în care preşedintele societăţii »Dante Alighieri« va cuvânta în limba italiană, iar d-l Barbu Delavrancea va tace comemorarea ilustrului defunct.

Locuinţe pentru lucrători în Ungaria. Ministru de agricultură ungar a pregătit un proiect de lege, care are de scop înfiinţarea a 10 mii de case de locuit pentru muncitorii de câmp. Aceste case sunt a se construi de către oraşe şi municipii, dobânda capitalului de construcţie o va plăti statul. Muncitorii vor plăti pentru o asemenea casă de locuit 60—80 coroane pe an, iar în 25 de ani casele respective vor deveni proprietatea lor. In afacerea aceasta s'a ţinut o anchetă zilele trecute în ministeriu da agricultură, care a examinat amintitul proiect de lege.

Primarul Dr. Lueger iarăşi se află mai bine. El ia din când în când câte o baie de acid carbonic care-l întăreşte. »Rathaus-Korrespondenz« spune că acuma Lueger mănâncă mai bine, digestează şi doarme mai bine şi nu stă toată ziua în pat. Acuma se poate ridica de pe fotoliu şi fără de ajutor străin. E vorba ca să meargă spre o recreare pentru 6 săptămâni la Lovrana, dar aceasta se poate numai dacă starea sănătăţii lui se va îndrepta şi timpul va deveni mai favorabil.

O nouă mitraillensă. Ministerul comun de războiu din Viena a primit invenţiunea căpitanului în pensiune Adolf br. Odkolek de Angezd. Aceasta invenţiune este o mitraillensă, care poate face 500 împuşcături pe minută şi nu-i mai grea de 14 kilograme, aşa că pote fi purtată uşor de un soldat. Se anunţă cá mitraillensa s'a dat deja fabricei Scoda din Pilsen pentru a se fabrica sub conducerea inventatorului.

Dunărea e încă nenavigabilă. Mare parte din cerealele judeţelor de pe marginea Dunării, stagnează în saci şi magazii prin gări neputând fi transportate la nici un port al ţării. Pe calea ferată la Constanţa, câtva timp nu se vor mai putea trimite nouă vagoane cu cereale, deoarece acele pornite deja până acum, în număr destul de considerabil, nu au putut fi descărcate, portul în situaţiunea lui de astăzi nepermiţând descărcarea unui număr îndestulător de vagoane, pe fiecare zi.

Un balon rusesc la Dorohoiu. Joi la ora 3 şi jum. un balon căzu pe terit. moşiei

---

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Sânge pentru sânge.

Povestire dalmatină. — De *Ivan Novič*.

(5) (Urmare.)

O umbră se cobori peste faţa Teutei. Mergând la masă, pregăti din mai multe filigiane o beutură ce-o oferi lui Ivan.

— »Ţine şi bea, ca să te mai răcoreşti«.

Ivan lua paharul şi-l sorbi dintr'odată. — »A fost şi vin în beutură — mă arde 'n gât ca focul.«

— »Vin şi sucuri de plante, ce-ţi vor ajuta sărmanul de tine«.

— »Ce e cu mine? Unde sunt? Vrei să mă desluşeşti?

— »Nu-ţi va face oare rău?«

— »Nu, nu«, răspunse el iute, voind să se ridice şi mai tare, căzù însă fără puteri, gemând dureros.

— Ea-i sări repede într'ajutor şi adunând foi de cucuruz, i le vârî sub cap, ca să-l ridice.

Pătruns de mulţămire el îi atinse mâna. »Vorbeşte! vorbeşte!« zise el în ton rugător.

Ea îi istorisi tot ce s'a întâmplat; însă îi rătăcù escortarea lui Milan.

Ivan asculta cu atenţiune privind încurcat spre grinda casei.

Ziua era pe sfârşite şi se făcuse întunerec în odaie. Teuta aprinse o candelă şi o puse pe un scaun în apropierea bolnavului. Apoi se aşeză pe un scăunel şi urmă o tăcere solemnă.

— »Cuţitul lui a pătruns adânc în mine, dar mai bine era, dacă mergea şi mai adânc«, începu Ivan.

— »Nu vorbi aşa, încetează«, se ruga ea:

— »Vreai să zici, că nu mai am ce căuta aici pe pământ?«

— »Nu, tu să trăeşti, pentru tine şi pentru mântuirea lui Milan, căci alt-fel moartea ta i-ar fi spre vecinică remuşcare.

»Unde este el şi de ce nu se arată?«

Teuta voi să răspundă, însă în momentul acela micuţul din leagăn începu să scâncească.

Repede se ridica spre a mângăia băiatul.

»Băiatul tău?« întrebà Ivan cu voce stânsă.

»Da, este băiatul meu«, răspunse cu sfială Teuta fără să-şi ridice privirea de pe copil.

»N'ai vrea tu, Teuto, să-mi spui cum aţi ajuns, tu şi Milan, să vă luaţi?«

Teuta tăcu.

El continua: »Dacă tu n'ai vrea să ştiu şi eu, nu stăruesc să-mi spui«. — Vocea lui răsuna aşa par'că ar vorbi cu totul despre alt-ceva. »La o întrebare totuşi îi vei răspunde«, urma el, »...nu lui Ivan de odinioară, ci bolnavului în agonie ce-l ai înaintea ta«.

Ivan făcu o pausă, ca şi când ar voi să-şi adune forţele, apoi urma: »Dar nu te-ai gândit tu nici-odată, că există cineva în străinătate, care se va reintoarce într'o zi la iubita lui din tinereţe, cu cuvinte calde pe buze şi cu dorinţe fierbinţi în inimă?«

»Ba da, Ivane«, răspunse ea la început esitând în urmă însă cu hotărîre, »iubita ta de odinioară s'a gândit, şi încă mult, la tine, dar tu, se pare, ai scos'o din inima ta.« (Teuta în urma unor veşti respândite de cei doi camerazi ai lui Ivan, cari se reîntoarseră acasă mai curând, crezuse că Ivan a părăsit'o).

Ivan se ridică furios şi cu pumnii încleştaţi.

— »Da«, continuà ea, »eu mult timp n'am voit să cred, că în inima ta m'ai fi înlocuit cu alta.«

— »Şi totuşi ai crezut.«

— »Ţi-am spus doar', că mult timp n'am crezut. Dar mi-se povesteau fel de fel de lucruri despre tine. Treceau zile, săptămâni, chiar ani, şi tu tot nu te mai întorceai.«

— »Şi cine-a scornit vorbe atât de rele despre mine? Acel mizerabil de Nicolai, de bunăsamă nu altul!«

— »Satul întreg vorbia, auzind, poate, dela el.«

Ivan în mâhnirea lui apucà câteva foi de sub el şi le strânse în mână, fiind cuprins de un tremur puternic, apoi cu o înjurătură sălbatică pe buze, căzù pe aşternutul său.

Teuta sări în sus speriată şi apropiându-se de Ivan îi netezì cu blândeţe fruntea şi faţa. El zăcea nemişcat, răsuflând greu şi cu ochii închişi.

— »Ivane, Ivane! striga ea tot mai înspăimântată: »Ivane, nu auzi?«

El nu răspunse nimic. Ea alergà la masă şi dintr'un filigean îi turnà câteva picături pe buzele întredeschise. El primi. In spaima ei îl scuturà de umeri şi se

Dersca, judeţul Dorohoiu. Nacela balonului s'a lovit de sîrmele unui stâlp de telegraf pe care l'a distrus şi în urmă de un coş al unei maşini de treierat ce se afla pe moşia Dersca, proprietatea d-lui Burbure. Conducătorul balonului a dat drumul gazelor ca să se lase balonul în jos, şi aerostatul a căzut într'un iaz, unde imediat i s'a venit un ajutor de oameni dela fabrica de spirt din acea localitate. In balon se afla un căpitan şi doi soldaţi ruşi, cari plecaseră din Varşovia şi din cauza furtunei se presupune că au fost aduşi pe teritorul românesc. Balonul e de campanie. S'a scoborît în perfectă stare şi conducătorii se află pe deplin sănătoşi. D-l sublocotenent Cucu din compania de jendarmi a judeţului a plecat la Dersca spre a aduce pe ascensionişti la Dorohoiu.

Din Poiana-Sibiiului primim o învitare la petrecerea cu joc, ce-o va aranja Casina română de acolo, Dumineca în 10 Martie st. n. a. c., în sala cea mare a hotelului »Şufană«. Va cânta muzica lui Şandor din S.-Sebeş. Venitul curat e destinat fondului casinei.

Dare de samă şi mulţămită publică. La suportarea speselor pentru decorarea scenei din Şoimuş, au mai contribuit prin plătirea preţului broşurei »Regulamentul de teatru«, următorii domni:

Dr. Petru Mladen, medic în Prebul, 1 cor., Vasiliu Suciu, în Blaj 1 cor., Ilie Trăilă, advocat în Oraviţa 1 cor., Petru Dragits, protopresbiter, Selişte 1 cor., Dumitru Banciu, apotecar Sălişte 1 cor., Iordache Roşca, căpitan Sălişte 1 cor., Gerasim Grama, Reuşor, 1 cor., Dr. Coriolan Steri, advocat, Taşnad 1 cor., Petru Pipoş, Sibiiu 1 cor., Moise Lazar, asesor conzist. Sibiiu 1 cor., Dionisiu Juga, Rod 1 cor., Dr. Fekete Negruţ, Blaj 1 cor., Simeon Stoica, Abrud 1 cor., Traian Suciu, profesor Brad 1 cor., Mihaiu Popoviciu, protopresbiter, Orşova 1 cor., Dr. Alexandru Pop, medic Bistriţă 1 cor., Pompeiu Botezan, N.-Sarmaş 1 cor.

Restanţierii sunt rugaţi a grăbi cu trimiterea preţului broşurelor primite, ca să putem încheia socotelele. — *Şoimuş*, 2 Martie 1907. Cu deosebită stimă: *I Baciu*, preot.

Necrolog. In 16 Febr. st. v. a răposat parochul gr. or. în Sibiiu *Iosif Enescu*, după lungi şi grele suferinţe în al 33 lea an al etăţii sale şi al 5-lea al preoţiei.

— In Corueni (Solnok-Dobâca), în 26 l. c. a încetat din viaţă *Vasile Muste*, candidat de advocat, în etate de 24 ani.

Scoaterea unui dinte cu cleşte de faur. In comuna Barakony, zilerul Florian Hermann a voit să scoată un dinte economului George Buzgo. Ei s'au dus la faurul din apropiere, unde Hermann a luat cleştele faurului şi a tras dintele cu atâta tărie încât a rupt falca bietului Buzgo. Acesta leşină, iar după scurt timp îşi dădù sufletul. S'a constatat că cleştele cu care a operat Hermann a fost ruginit şi că în urma aceasta lui Buzgo i s'au înveninat sângele. Contra lui Herman s'a pornit cercetare criminală.

O domnişoară română din casă bună, de 20 ani, absolventă de 2 clase a liceului de fete din Viena, posede pe lângă română şi franceză perfect limba germană, caută loc la o doamnă ori la copii cu preferinţă în România. — Informaţiuni primeşte administraţia Gazetei.

„Revista Teologică".

In fine, deşi cam târzior' avem şi noi preoţimea ortodoxă din patrie o revistă de specialitate.

De câte-orî îmî venea în mână »Candela« sau »Biserica ortodoxă« îmî puneam întrebarea: Oare sosi-va timpul când s'avem şi noi o revistă a noastră, care să corăspundă gradului nostru de cultură şi aperceptiune, trebuinţelor şi aşteptărilor noastre?

Şi dorinţa s'a realizat.

»R. T.« vine zimbitoare şi prietinoasă şi se aşază pe masa preotului, invitându-l să-i guste sucul de suflet nutritor şi întăritor.

Deja după apariţia primului ei număr, s'au şi aflat o seamă de »cârtitorî«, pe carî cuprinsul ei nu-i prea mulţămeşte. Unii — poate din egoism — n'o prea văd cu ochî bunî, alţii — luând preoţimea sub »părintească ocrotire«, spun comitetului de redacţiune, că noua revistă nu e accesibilă preoţimei, pentru care în special e scrisă, căcî — vezî Doamne — se scrie cu prea mare aparat ştiinţific, şi preoţimea crescută mai mult la »coarnele plugului« nu dispune de capital spiritual suficient, pentru a pătrunde şi înţelege cele ce se scriu, are stomacul prea delicat, pentru a mistui astfel de nutremânt.

Le foarte mulţămim de compliment.

Unul spune, că stilul e prea greoi, altul că se ne mai slăbească cu disputele savanţilor în jurul Peutateuchului etc.

In faţa acestor păreri şi »sfaturi binevoitoare« îmi vine în minte istoria unui renumit sculptor din anticitate. El adecă, a lucrat o statue în atelierul său, după regulele artei sale, după inspiraţiunea geniului său. Tot aceiaşi figură a mai lucrat'o odată, dar în piaţa publică, după sfaturile şi indigitările date de cetăţenii, cari priveau cum lucră. Unul spunea, că nasul statuei nu e destul de espresiv, altul că o mână e prea lungă, un picior prea subţire etc. şi sculptorul făcea tuturor pe voie. In fine ambele statui le-a espus publicului spre apreciere. Cea lucrată după gustul lui a rămas un cap de operă, cealaltă o caricatură.

Comitetul de redacţiune al »R. T.« în care se află şi unii valoroşi şi distinşi bărbaţi ai bisericei şi neamului nostru, şi-a precizat destul de limpede şi sincer punctul de vedere şi consideraţiunile ce l'a 'ndemnat a scoate »R. T.«

Noi, preoţimea, avem deplină încredere în acest comitet; planul de muncă sinceră şi desinteresată îl aprobăm, căci corespunde pe deplin aşteptărilor, aspiraţiunilor şi lipsurilor noastre şi ale bisericei.

Părerile singuratice, cred că nu-l va abate dela ţinta ideală, nobila misiune şi greaua sarcină ce de bună voie şi-a luat asupră-şi.

»R. T.« este şi ne va rămânea — cred eu — multă vreme un bun şi binevenit prietin şi povăţuitor.

Ceea-ce mai am de zis, nu se referă la »R. T.« ci la unul din »cărtitorii« ei.

»Un preot dela sat« a scris în Nr. 22 al preţuitei Gazete o dare de seamă asupra revistei. D-l profesor Crăciunescu i-a răspuns atât în Gazetă cât şi în »Telegraful Român« într'un mod demn şi obiectiv.

Dacă mai reviu asupra acestui caz, o fac, pentru-că am o nedumerire.

Mie par'că nu-mi vine a crede, că acel articol a fost scris într'adevăr de »un preot dela sat«, pentru-că un adevărat preot, nu putea scrie cu atât dispreţ despre cele mai importante cărţi ale vechiului testament, şi cu deosebire nu putea scrie în mod atât de ofenzător la adresa unui prelat al nostru.

Sub acest pseudonim poate să se ascundă vr'un laic. Iar dacă presupunerea mea nu e corectă şi scriitorul acestui articol într'adevăr e preot, care într'atât adorează pe artişti, încât de hatârul lor nu se sfieşte a lua publice în zeflemea pe unul din puţinii noştri archierei, atunci facăse şi sf. sa actor, — poate are mai multă vocaţiune pentru această carieră — dar lase revereanda.

In zadar mai cere sf. sa de la »R. T«. »îndrumări« şi »lămuriri« în ramul ştiinţei câştigate în seminar, dacă atât de »puţină agonisită de cunoştinţe temeinice« şi-a câştigat acolo, încât nu şi-a însuşit nici simţul bunei cuviinţe şi al respectului faţă de superiori.

Ca preot de la sat, am aflat de cuviinţă a remonstra contra necuviinciosului pasaj din articolul amintit şi cred că în privinţa aceasta sunt interpretul simţămintelor întregei preoţimi.

Preotul *George Babeş*.

ULTIME STIRI.

Budapesta. 4 Martie. Reuniunea regnicolară a învăţătorilor maghiarî declară, că proiectul de lege prezentat de Apponyi nu mulţămeşte pe învăţătorî. O deputaţiune a mers la Apponyi, ca să-i desfăşure gravaminele învăţătorilor.

Erî, Dumineca, socialiştii au ţinut o adunare mare de protestare. Ei protestează în contra cămătăriei cu locuinţele şi cu victualele.

Bucureşti. 3 Martie. De două zile s'a înlănţuit asupra întregei ţărî un vifor îngrozitor. Direcţiunea căilor ferate a ordonat sporirea circulaţiei pe toate liniile. Foarte multe trenurî s'au înzăpezit. Orient-expresul s'a înzăpezit la staţia Ichtinan-Vacarel, cel convenţional la Dragoman.

Petersburg. 4 Martie. Până acum au fost aleşi 493 de deputaţî, dintre carî 311 fac parte din stânga opoziţională.

Petersburg, 4 Martie. Sinodul a condamnat la trei luni recluziune într'o mănăstire pe preotul liberal Petrof, unul din candidaţii partidului cadeţilor pentru oraşul Petersburg. O mulţime considerabilă a azistat la plecarea lui Petrof la mănăstire. Ea striga: »La revedere«, dând preotului întâlnire pentru 6 Martie, ziua deschiderei Dumei.

Milano, 4 Martie. O doamnă bogată din aristocraţia milaneză a oferit o sumă de şease milioane lei pentru construirea de locuinţe confortabile pentru lucrători. Singura condiţie pe care o pune generoasa binefăcătoare, e ca locuinţele să fie încunjurate de grădini şi construite toate în acelaşi cartier, care să devie o cetate ideală pentru populaţia muncitoare din Milano.

Petersburg, 4 Martie. Scriitorul rus, Maxim Kovalewski, cere ca condiţiune principală pentru restabilirea ordinei în Rusia acordarea amnestiei generale.

Petersburg, 3 Martie. In strada Verde într'un cartier al oraşului, locuit numai de lucrători, poliţia a făcut numai o descindere locală şi a găsit în casa cu nr. 26, 7 lăzi cu revolvere, 2 cu bombe explozibile. Toţi locuitorii din împrejurimi au fost arestaţi. Depozitul fu descoperit din întâmplare de un copil, care furând un revolver şi eşind pe stradă a fost observat de poliţişti.

Sofia, 4 Martie. Meetingul opoziţiei organizat de fostul ministru Konstantinof, a primit o rezoluţiune, prin care se condamnă politica interioară a guvernului, şi poporul este provocat să arate neîncredere guvernului pe toate cărările.

Diverse.

Luxul economic. Aceste două cuvinte pare că se isbesc între ele, cu toate acestea ele au înţelesul lor exact: Luxul economic înseamnă a-ţî procura ceea-ce e frumos, confortabil şi solid. O femee care are obligaţia de a eşi mai întotdeauna din cauza ocupaţiunilor sale, şi căreia bine înţeles bogăţia nu-i permite de a varia la infinit rochile sale, trebue să ştie cum să şi-le facă, astfel că culorile şi croiala lor să nu o împiedece de a le îmbrăca ori când.

Ea trebue să-şî aleagă o stofă, frumoasă, durabilă şi de o coloare închisă şi care să nu atragă toate privirile. Aşadar nicî culorî prea strigătoare, nicî desenurî prea frapante; ceea ce trebue cu orî ce preţ evitat sunt toaletele vaporoase, făcute de musulinurî sau din gazurî. Lasă că e ridicol să vezî pe stradă o femee îmbrăcată într'o toaletă de mousulin, dar a doua zi rochia e mototolită în aşa hal, încât nu mai poţî face nimica cu ea. In general stofele legere se şifonează repede de tot, şi nu suportă o nouă aranjare. Aţî alege o stofă durabilă şi de o culoare închisă, înseamnă a face o economie inteligentă. Obiectele, stofele, care sunt seducătoare, nu constitue un avantaj însemnat în toaleta femeiască.

Mai e încă ceva, cu cât o femee e mai simplu îmbrăcată, cu atât e sigură de a atrage mai multe simpatii. Faceţî comparaţia: o femeie îmbrăcată într'o rochie simplă, bine croită, de-o culoare plăcută ochiului, şi între o alta îmbrăcată într'o toaletă vaporoasă în musulinurî şi în panglicî, de sigur veţi preferi pe cea mai simplu îmbrăcată. E o artă a şti să te îmbracî şi cu cât o femee se îmbracă mai simplu, cu atât e mai atrăgătoare. Nu toaletele de mare preţ atrag atenţia, când sunt purtate pe stradă, ele nu atrag decât ridicolul. Decî iată cum o femee îmbrăcându-se într'un mod simplu ştie să facă ceea-ce am numit un »Lux economic«. — »Cron.«

Proprietar: Dr. Aurel Mureşianu
Redactor respons. interim.: Victor Branisce

plecà cu urechea spre el: »Ivane, Ivane, trezeşte-te!« — şi-i udà faţa şi fruntea cu apă.

Atunci Ivan se mişcà. — »Voiu chema pe fratele tău!« El dădù din cap aprobător. »Dimitri se cugetă la răzbunare, tu 'i vei spune că Milan e nevinovat, auzi Ivane?«

El iarăşi mişcà din cap aprobător. ... »Chiamă-l — Dimitri să vină — iute, chiamă-l!«

Ca fulgerul Teuta eşî afară şi alergà prin sat la vale până la casa lui Ovrenowitsch. Acolo bătù furtunos la uşe. Dimitri apărù.

»Iute, urmează-mi la fratele tău,« strigà ea, »el vrea să-ţi vorbească, — grăbeşte.

Ea-'l înhăţà şi-l trase în fuga mare după sine.

Când se apropiară de aşternutul lui Ivan, acesta zăcea întors spre părete. Teuta îngenunchià şi-i puse lin mâna pe frunte. C'un ţipet înfricoşat Ivan se ridicà şi-şi puse mânile cruce peste piept. Dimitri se apropià de picioarele asternutului, îşi luà căciula din cap şi făcând muribundului semnul crucei pe frunte, pe gură şi pe piept, îşi încrucişà şi el mânile stând în tăcere. Se duse apoi la masă, luà o bucată de mălai şi o puse frântă în două lângă mort. Se întoarse acum să plece.

In acest moment Teuta scoase un ţipet grozav şi cu gesticulaţiuni desperate îi urmà strigându-l pe nume.

Dimitri o refuzà printr'o mişcare de mână şi ieşi fără a-şi lua rămas bun.

4.

Era la 3 Februarie, serbarea sfântului Trifon, patronul oraşului Cattaro. Deşi îi lipsea acestui oraş încunjurat de stânci şi separat de lume, golful de acelaş nume, şi deşi între zidurile pitoreşti părea uneori că nu există viaţă, astăzi era mare mişcare. Des de dimineaţă începură să sosească locuitori din satele situate pe maluri parte cu bărcile, parte pe jos, iar de pe munţi, poteci şi drumuri împopulate, coboria mulţimea de popor: femei îmbrăcate de sărbătoare şi bărbaţi înarmaţi din creştet până 'n tălpi. Erau staturi ideale, frumoase, voinice.

Aici se putea vedea mantaua albă a Montenegrenilor, îmbrăcămintea inchisă a Bochezilor precum şi portul pitoresc al locuitoriîor din Risano. Ici colea răsăria prin mulţime câte-o figură, cu îmbrăcămintea foarte sărăcăcioasă, dar cu ţinuta mândră şi espresia energiei şi ambiţiei de bărbat, ce nu-i lipsea. Erau copiii oţăliţi de vremuri ai sălbaticei Crivoscie, cu muşchii lor puternici şi cei mai dibaci turişti din împrejurimea dela Bocche.

La Porta Marina, în faţa baionetelor sclipitoare ale sentinelelor, îşi depuneau cu toţii armele, în rânduri lungi, puşti sclipitoare, pistoale şi cuţite în fel de fel de forme.

Mulţimea celor sosiţi se îndrepta spre biserică pentru a asculta slujba, care se săvârşia cu mare pompă. După aceea valurile mulţimei se îndreptară spre osteriile improvizate, ca să-şi petreacă restul zilei în joc şi veselie. O parte din mulţime s'a reîntors la cheu şi în piaţa montenegreană dinaintea porţii Fiumara. Aci sub ceriul liber resunau ziua întreagă salvele de puşti şi melodiile de Collo.

In umbra Ciprilor şedeau bărbaţii din Ubalac, între ei şi bătrânul Milogej şi Dimitri. Şi ei luaseră parte la serbările principale iar acum s'au retras lângă un burduf cu vin peste care s'au făcut stăpâni. Şedeau în cerc strîns jos pe pământ unul lângă altul şi discutau sgomotos.

»Ar fi o batjocură, o ruşine«, sbierà Dimitri şi vinele-i de pe frunte se umflară de mânie. »Mama mea m'ar blăstăma, iar tatăl meu s'ar întoarce în groapă, dacă aş fi aşa de laş să las fapta nerăsbunată«.

La sgomotul ce se produse, Milogej provoca mulţimea la tăcere zicând că fiecare să vorbească unul după altul. »Dacă ar fi lucrul aşa de simplu, de sigur am fi toţî de o părere. Dar cei mai mulţî îl învinovăţesc pe Ivan, căcî de fapt el a fost care l'a atăcat pe Milan«.

— »Cine o dovedeşte asta strigà Dimitri furios«.

— »Milan însuşî a mărturisit'o«.

— »Ar fi fost un nebun dacă s'ar fi denunţat pe sine însuşî«.

— »Şi Teuta nu a alergat ea oare după tine, ca să-ţî mărturisiască muribundul nevinovăţia lui Milan?«

— »O amăgire! Vorbe goale, numai ca să-şî apere bărbatul«

— »Da, aşa este, zise bătrânul Milogej; mă atacase chiar şi pe mine cu o zi înainte. Nu încape îndoială că tot el l'a atacat întâi şi pe Milan«.

— »Nu-mî pasă! El zace adânc sub pământ, eară mama se topeşte în lacrimî. »Sânge s'a vărsat şi sângele cere tot sânge«, strigà Dimitri isbind cu atâta putere curcubăta ce tocmai voia s'o ducă la gură, încât conţinutul stropi în toate părţi e şi pe toţî din jurul lui. Apoi continuând Dimitri zise: »Nimenî n'are să-mî facă reproşurî. Până când această mână mai mişcă, jur pe ce am mai scump, pe mama mea, că nu-l voiŭ lăsa nerăsbunat!«

In acest moment trecù pe acolo un băiat în vestminte de Catarez, şi privind pe Dimitri cu viclenie, îi făcu un semn.

(Va urma).

Dela „Tipografia şi Librăria“
A. MUREŞIANU, Braşov
se pot procura următórele cărţi

(La cărţile aicĭ înşirate este a se mai adauga pe lângă portul postal arătat, încă 25 banĭ pentru recomandaţie.)

Scrierĭ istorice.

Memorii din 1848—49 de *Vas. Moldovan*, fost prefect al Legiunei III în 1848—49. Preţul cor. 1 (cu posta cor. 1.10)

Viaţa şi operile lui Andreiŭ Mureşianu, studiu istoric-literar de Ioan Raţiu, prof. ord. la preparandia din Blaşiŭ, Preţul 2 cor.. plus porto 10 banĭ. Venitul curat al acestui op se va contribui la formarea unui fond pentru Internatul preparandial din Blaşiŭ.

„Colonel David baron Urs de Margina la Solferino şi Lissa“, interesanta şi eminenta conferenţă, ce a ţinut'o d-nul colonel c. şi r. *Francisc Rieger* în reuniunile militare dela Braşov şi Sibiiu. Broşura conţine şi două portrete bine reuşite ale baronului Urs, unul din anii de mai înainte, când încă era major, ér altul din timpul mai recent; mai conţine şi o hartă a Lissei, cum şi ilustraţiunea mormêntului eroului nostru. Preţul 80 b. (plus 6 b. porto.)

„Pentru memoria lui Avram Iancu“, apelul dat către ministerul de interne D. Perczel prin d-l Dr. Amos *Frâncu* în causa fondului pentru monumentul lui Iancu. Preţul este 1 corónă. In România 2 lei plus 5 banĭ porto.

„Pintea Vitézul“, tradiţiunĭ, legende şi schiţe istorice, de *Ioan Pop-Reteganul.* Cea mai completă scriere despre eroul Pintea. In ea se cuprind fórte interesante tradiţiunĭ şi istorisirĭ din tóte părţile, pe unde a umblat Pintea. Preţul 40 banĭ. plus 6 banĭ porto.

Lupta pentru drept de Dr. Rudolf de Ihering traducere de Teodor V. Păcăţian. Preţul 2 cor. (+ 10 b. porto).

„David Almăşianu“, schiţe biografice de *Ioan Popea.* Broşura acéstapresentă şi multe momente de însemnătate istorică. Preţul 60 b. (cu posta 66 b.)

„Ţĕranul român şi ungur din Ardeal“, studiu psihologic poporal de *I. Paul.* Preţul 1 cor. (+ 5 b. porto).

„Românul in sat şi la óste“. Acesta este titlul unei nouĕ cărticele, de p. l *Ioan Pop Reteganul*, cunoscutul şi meritosul nostru scriitor poporal, a dat literaturei române. Preţul 20 b., cu posta 26 b.

»Romana«

este titlul broşurei, care a apărut în editura tipografiei A. Mureşianu, cu descrierea şi esplicarea dansului nostru de salon

„Romana“ dans de colónă în 5 figurĭ. *Descrisă şi esplicată împreună cu musica ei, după compunerea ei originală.* Cu-o introducere („în loc de prefaţă“,) de *Tunarul din Dumbrău*, Popa. — Tipografia Aurel Muresianu, Braşov 1903.

Broşura este în cuart mare, hârtie fină şi tipar elegant, cu adausul unei cóle de note (musica „Romanei“ cu esplicărĭ) şi costă numai 2 cor. 50 banĭ (plus 5 banĭ porto-postal) pentru România 3 lei.

„Romana“ se póte procura de la tipografia A. Mureşianu, Braşov.

La espoziţiile hygieniece din Cairo în anul 1895 şi în Londra la anul 1896 a fost premiat

Spirtul Reuma a lui Vidder

cu diploma de onoare şi cu medalie de aur.

Probat de capacităţi medicale şi întrebuinţat cu succes în spitale

SPIRTUL-REUMA

şi FLUID de PUTERE,

are efect sigur la toate părţile corpului şi anume: contra reumatismului durere de nervi, şoldină, işchiaş, asthmă ş. a.

În multe cazuri efectul este atât de mare, că după o fricţiune încetează durerile.

Dureri de dinţĭ şi cap vindecă în 5 minute

Preţul unei sticle cu instrucţie 1 coroană, sticle mai mari cu 2 cor. 40 bani.

Depou principal în Budapesta: la farmacia d-lui **Josif Török**

Király-utcza nr. 12 şi Andrassy körut nr. 26, şi la d-l Dr. **A. Egger**, Váczi körut 17.

asemenea în toate farmaciile din provinţă, precum şi la proprietarul

WIDDER GYULA

farmacist în Sátoralya-Ujhely.

Comande din provincie se efectuéză prompt.

Depou în Braşov: la Victor Roth farmacia la Ursu, Alexina Jekelius, Franz Kelemen, Friedrich Stenner, Ed. Kugler. 8—20,2719.

„Banca-Poporală“
societate pe acţii în Dej.

Concurs.

Din partea subsemnatei Direcţiuni să publică concurs pentru **ocuparea unui post de practicant** cu termin până la **15 l. c.**

Salariu anual cor. 720·—

Să recere scrisoare frumoasă. Postul este de a-să ocupa imediat după denumire.

Nr. 2759,1—1. **Direcţiunea**

„FORTUNA“
institut de credit şi economiĭ, societate pe acţii în Rodna veche.

Concurs

Pentru ocuparea **postului de contabil**, dotat cu 1200 cor salar, se escrie concurs cu terminul de a se ascerne suplicele **până la 25 Martie 1907**.

Reflectanţii au să dovedească pre lângă cunoaşterea perfectă a a limbei române, absolvarea vreunei şcoale comerciale superioare, sau academie comercială şi praxa indestulitoare pentru independenţa absolută în ale contabilităţii.

Cei ce posed şi limba magiară vor fi preferiţi.

Rodna-veche, 2 Martie 1907.

2761,1—2 DIRECŢIUNEA.

Viţe nobilitate.

Soiurile cele mai nobile de struguri de masă

asortiment bogat, soiuri curate cu garanţie liferează firma

Prima Pepinerie cu viţe nobilitate de pe Târnava.

Proprietar, **FR. CASPARI**, Mediaş [Ardeal].

Cereţi catalogul ilustrat!

Care conţine scrisori de recunoştinţă din toate părţile ţĕrei. Se pot convinge proprietarii de vii, înainte de a face comande, cerând referinţe dela persoane cunoscute, despre soliditatea firmei de sus. 2547,28—46.

Contra tusei, răguşelei şi catarului are efect mai bun

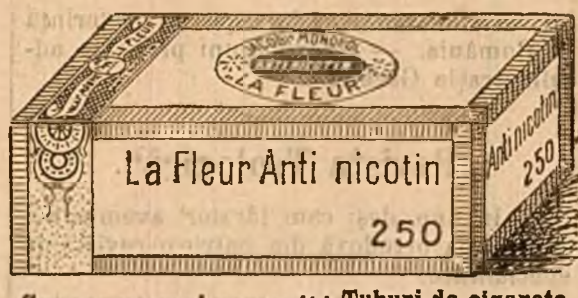
Bomboane Pemete
ale lui **RÉTHY**

a se observă, ca la cumpărare să se ceară expres **Bomboane Réthy**, deoarece sunt multe imitaţii rele.

1 Carton 60 bani.

Să cumpărăm numai

RÉTHY Pemete bombóne!

Succes ne mai pomenit! **Tuburi de cigarete „Antinicotin“ în cutii de ţigarete.**

De vânzare

Casa Nr. 4 din Strada Măcelarilor.

Informaţii se pot lua din casa Nr. 35, Strada Neagră, etajul I.

(2747,3—3.)

La Tipografia şi Librăria A. Mureşianu, Braşov.

Important pentru vêndĕtorii de cărţi prin oraşe şi têrgurĭ

este cartea de rugăciune

„Lauda lui Dumneḑeu“

pentru credincioşii de religiunea ortodoxă română, cuprinḑênd rugăciunĭ de diminéţa şi de séră, la sfânta Liturgie, la taina mărturisirei, precum şi la alte multe rugăciunĭ folositóre 56 la numĕr pe 255 paginĭ, format octav mic.

Acésta carte de rugăciunĭ artistic legată este prima la Românĭ, carĭ până acuma se închinau din cărţĭ subred legate şi ordinare. Acuma nu trebue sĕ stăm în privinţa acésta mai prejos de cărţile de rugăciune ale celorlalte naţionalităţĭ. Prin cartea de rugăciune *„Lauda lui Dumneḑeu“* s'a făcut Românilor un însemnat serviciu, căci ea este o carte de rugăciune frumósă şi se póte căpĕta în diferite legăturĭ dela mai simple până la mai luxóse şi tóte în preţ fórte moderat.

Preţul lor este:

	Cor. b.
Legătură trainică négră şi aurită cu séu fără chip sfânt	—.90
Imit. de fildes în alb séu negru	1.60
„ „ „ cu încheietóre	1.80
„ „ „ cu cadriu argintat şi închiḑĕtóre	2.10
Imit. de fildes cu catifea şi închietóre	2.65
„ „ „ cu catifea şi podóbă mai mare	3.10

Vindĕtorii de cărţi primesc un rabat mai considerabil.

Tot asemenea atragem atenţiunea publicului asupra *„Cartei de rugăciune“ întocmite de protopresbiterul Calistrat Coca* cu aprobarea consistorului episcopesc ortodox-oriental din Cernăuţi, care carte format mic octav, cuprinḑênd asemenea tóte rugăciunile nóstre folositóre ar fi cea mai potrivită carte de rugăciune pentru toţĭ şcolarii.

Preţul acestei cărţĭ:

In pânză négră . . . . , ... cor. 1.—
„ „ „ ceva mai luxósă . . . . cor. 1.20
„ „ „ format ceva mai mare . . . . cor. 1.40

Tóte acestea se pot procura prin Tipografia şi Librăria A. Mureşianu, Braşov, unde au sĕ se adreseze şi **vêndĕtorii.**

TIPOGRAFIA
A. Mureşianu

Braşov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provĕḑut cu cele mai bune mijlóce tehnice şi fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în posiţiune de a puté esecuta **orĭ-ce comande** cu promptitudine şi acurateţă, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE
ÎN AUR, ARGINT ŞI COLORĬ.

CĂRŢĬ DE SCIINŢĂ,
LITERATURĂ ŞI DIDACTICE

STATUTE.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ
DIFERITE FORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ŞI DE NUNTĂ
DUPĂ DORINŢĂ ŞI ÎN COLORĬ.

ANUNŢURĬ.

REGISTRE şi IMPRIMATE
pentru tóte speciile de serviciurĭ.

BILANŢURĬ.

Compturĭ, Adrese, Circulare, Scrisorĭ.

Couverte, în tótă mărimea

TARIFE COMERCIALE,
INDUSTRIALE, de HOTELURĬ şi RESTAURANTE.

PREŢURĬ-CURENTE ŞI DIVERSE

BILETE DE INMORMÊNTARI.

Comandele eventuale se primesc **în biuroul tipografiei, Braşov Têrgul Inului Nr. 30, în etagiul**, îndĕrĕpt în curte. — **Preţurile moderate.** — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREŞIANU, Braşov.

Gazeta „Transilvaniei“ cu numĕrul à **10 fil.** se vinde la zaraful **Dumitru Pop**, la tutungeria, de pe parcul Rudolf şi la **Eremias Nepoţii.**